

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΕ201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορική Αρχαιολογία II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό μάθημα ειδικού υποβάθρου για τους φοιτητές ειδίκευσης Αρχαιολογίας (υποχρεωτικό επιλογής στο Β' εξάμηνο σπουδών).		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Μαθήματα βάσης στην Εποχή του Λίθου και την Εποχή του Χαλκού		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική. Για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις σε Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό): Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	Διά ζώσης (100%)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περilηπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
- Εμβάθυνση σε έννοιες, θεωρητικές προσεγγίσεις και μεθοδολογικά εργαλεία της Προϊστορικής Αρχαιολογίας - Απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων αλλά και γενικής εποπτείας των σύγχρονων ερωτημάτων και της τρέχουσας προβληματικής στην έρευνα της απώτατης προϊστορίας

- Εκπαίδευση στη διαδικασία της έρευνας: εξέταση πρωτογενών δεδομένων, συλλογή βιβλιογραφίας, αξιολόγηση άρθρων, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών
- Εκμάθηση ακαδημαϊκών δεξιοτήτων στην προσέγγιση ερευνητικών ερωτημάτων μέσω της διεπιστημονικής διερεύνησης
- Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, εμβάθυνση στη σωστή χρήση του προφορικού και γραπτού επιστημονικού λόγου και τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνική και ξενόγλωσση)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης
 - Εμβάθυνση στην ικανότητα κριτικού στοχασμού και αξιολόγησης των επιστημονικών δεδομένων
 - Ανάπτυξη της ικανότητας διερεύνησης των πρωτογενών πηγών και της μελέτης συνθετικών εργασιών
 - Απόκτηση εμπειρίας στην εκπόνηση ατομικών ή ομαδικών εργασιών μέσα σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 - Παραγωγή πρωτότυπων εργασιών και νέων επιστημονικών προσεγγίσεων
- Προώθηση του σεβασμού απέναντι στο φυσικό περιβάλλον και την πολιτισμική διαφορετικότητα μέσα από την εξοικείωση με τη σκέψη και τις κοινωνικές δομές των προβιομηχανικών κοινοτήτων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μάθημα εμβάθυνσης σε ζητήματα κοινωνικών δομών, τεχνολογίας, τέχνης, ιδεολογίας, περιβάλλοντος και παλαιοοικονομίας στο πολιτισμικό τοπίο της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού. Στο μάθημα διερευνάται η τρέχουσα προβληματική της έρευνας και οι σύγχρονες ερμηνευτικές προσεγγίσεις των προϊστορικών κοινωνιών, μέσα από διεπιστημονικές αναγνώσεις ευρύτερων θεματικών ενοτήτων ή/και μελετών περίπτωσης, όπου συγκλίνουν και συνδιαλέγονται διακριτά επιστημονικά πεδία (αρχαιολογία τοπίου, ιστορική τοπογραφία, γεωαρχαιολογία, αρχαιομετρία, ταφονομία, αρχαιοβοτανική, αρχαιοζωολογία, παλαιοανθρωπολογία, εθνογραφία/εθνοαρχαιολογία, οικολογία).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Εβδομαδιαία, σε ειδικό κύκλο ωρών συνεργασίας
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i>	Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, τηλεδιάσκεψη με βίντεο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Αρχεία ειδικά δημιουργημένων για τα μαθήματα προβολών (power point presentations), χρήση των επίσημων ιστοτόπων Μουσείων, ανασκαφών και ερευνών. Προβολές βίντεο μέσω του διαδικτύου, χρήση διαδικτυακών βάσεων δεδομένων και ιστοτόπων εκπαιδευτικού / ακαδημαϊκού χαρακτήρα. Χρήση εργαστηριακού εξοπλισμού στο Εργαστήριο Αρχαιολογίας (μικροσκοπία, σερ φωτογραμμετρίας, κ.α.)
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Βασικός (standard) εξοπλισμός
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	-
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ <i>(1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση</i>	Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία

(2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table> <tr> <th data-bbox="639 394 979 454">Δραστηριότητα</th><th data-bbox="979 394 1307 454">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> <tr> <td data-bbox="639 454 979 499">Διαλέξεις στην τάξη</td><td data-bbox="979 454 1307 499">39 ώρες</td></tr> <tr> <td data-bbox="639 499 979 577">Ασκήσεις στη διδακτική συλλογή</td><td data-bbox="979 499 1307 577">21 ώρες</td></tr> <tr> <td data-bbox="639 577 979 656">Προετοιμασία εργασίας</td><td data-bbox="979 577 1307 656">120 ώρες</td></tr> <tr> <td data-bbox="639 656 979 701"></td><td data-bbox="979 656 1307 701"></td></tr> <tr> <td data-bbox="639 701 979 745"></td><td data-bbox="979 701 1307 745"></td></tr> <tr> <td data-bbox="639 745 979 790"></td><td data-bbox="979 745 1307 790"></td></tr> <tr> <td data-bbox="639 790 979 835"></td><td data-bbox="979 790 1307 835"></td></tr> <tr> <td data-bbox="639 835 979 880"></td><td data-bbox="979 835 1307 880"></td></tr> <tr> <td data-bbox="639 880 979 913">Σύνολο Μαθήματος</td><td data-bbox="979 880 1307 913">300 ώρες</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις στην τάξη	39 ώρες	Ασκήσεις στη διδακτική συλλογή	21 ώρες	Προετοιμασία εργασίας	120 ώρες											Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																				
Διαλέξεις στην τάξη	39 ώρες																				
Ασκήσεις στη διδακτική συλλογή	21 ώρες																				
Προετοιμασία εργασίας	120 ώρες																				
Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά. Για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις σε Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά. Προφορική παρουσίαση στην τάξη και παράδοση γραπτής εργασίας Αξιολογείται το επίπεδο κριτικής αντίληψης, η επιστημονική προσέγγιση του εξεταζόμενου ερωτήματος, η αναλυτική, επαγωγική και συνθετική σκέψη, καθώς και ο βαθμός κατανόησης των ερευνητικών ζητημάτων όπως συζητήθηκαν στο μάθημα και παρουσιάζονται στη σχετική βιβλιογραφία. Δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με δυσκολίες γραφής και κατανόησης. Προφορική εξέταση για τους φοιτητές Erasmus +, με παρουσίαση εργασία τους που άπτεται των ενδιαφερόντων και των γνώσεων που έχουν λάβει στη χώρα σπουδών τους.																				

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Η βιβλιογραφία αναρτάται κάτω από τα αντίστοιχα μαθήματα στην ιστοσελίδα του μαθήματος της πλατφόρμας ecourse.uoi.gr

- *Συναφή επιστημονικά περιοδικά:* Nature, Science, Scientific Reports, PLoS One, Antiquity, Journal of Paleolithic Archaeology, Quaternary International, Journal of Archaeological Sciences, Journal of Human Evolution, Paleoanthropology, Quaternary Science Reviews, Evolutionary Anthropology, Hesperia, American Journal of Archaeology, Annual of the British School at Athens, Athenische Mitteilungen, Archäologischer Anzeiger, Journal of Mediterranean Archaeology, Journal of Field Archaeology, BCH, ASAtene, Pasiphae, Aegaeum, Journal of Prehistoric Religion, Αρχαιολογική Εφημερίς, AURA.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΕ203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Μάθημα ειδικού υποβάθρου για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του δευτέρου εξαμήνου.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό:) Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	Δια ζώσης		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
- Ενίσχυση και εμβάθυνση στις γνώσεις που έχουν αποκτήσει από τον πρώτο κύκλων σπουδών - Απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων σε ζητήματα αιχμής της έρευνας της Ρωμαϊκής Αρχαιολογίας. - Εξοικείωση με την ερευνητική διαδικασία. - Ανάπτυξη κριτικής και επιστημονικής σκέψης, καλλιέργεια πνεύματος

πρωτοτυπίας, εφαρμογή νέων ιδεών. Απόκτηση μαθησιακών δεξιοτήτων για τη συγγραφή της διπλωματικής εργασίας και τη συνέχιση των σπουδών τους σε ανώτερο επίπεδο.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td>Άλλες...</td></tr> <tr> <td></td><td>.....</td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																			
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
																			
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και σύνθεση δεδομένων. - Παραγωγή πρωτότυπων ερευνητικών ιδεών. - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Εξοικείωση με την ομαδική αλλά και αυτόνομη εργασία. - Διαχείριση και μελέτη αρχαιολογικού υλικού.																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καταρχήν αποσκοπεί στη διδασκαλία της ιστορίας και μεθοδολογίας της αρχαιολογικής έρευνας μέσω βιβλιογραφικής ανάλυσης. Επιλέγεται μια θεματική ενότητα που εξετάζει την τρέχουσα έρευνα σε καίρια ζητήματα της Ρωμαϊκής Αρχαιολογίας, από την ίδρυση της Ρώμης αλλά κυρίως κατά τους αυτοκρατορικούς χρόνους και μέχρι και την Ύστερη Αρχαιότητα. Η ενότητα μπορεί να άπτεται ποικίλων κοινωνικών, οικονομικών ή πολιτικών εξελίξεων στο ρωμαϊκό κόσμο, οργάνωσης του χώρου, τεχνολογικών ζητημάτων, ταφικών ή λατρευτικών πρακτικών, ιδεολογίας κ.ά.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Παράδοση πρόσωπο με πρόσωπο.
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Τακτική επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της πλατφόρμας e-course, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ωρών συνεργασίας. Η επικοινωνία περιλαμβάνει ανακοινώσεις, διευκρινίσεις σχετικά με το μάθημα και καθοδήγηση για τη μελέτη και τις εργασίες.

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά	Η επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των φοιτητών ενισχύεται μέσω συζητήσεων στο πλαίσιο του μαθήματος, ομαδικών δραστηριοτήτων, ανταλλαγής εκπαιδευτικού υλικού και χρήσης συνεργατικών ψηφιακών εργαλείων και διαδικτυακών εφαρμογών επικοινωνίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω παρουσιάσεων, οπτικοακουστικού υλικού, ψηφιακών βιβλιογραφικών πηγών, διαδικτυακών βάσεων δεδομένων και της πλατφόρμας e-course του Πανεπιστημίου.	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή φορητή συσκευή με σύνδεση στο διαδίκτυο και δυνατότητα χρήσης της πλατφόρμας e-course του Πανεπιστημίου. Βασικές δεξιότητες χρήσης εφαρμογών επεξεργασίας κειμένου, αναζήτησης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικής επικοινωνίας.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Η πολιτική του μαθήματος για τη λογοκλοπή και την ακαδημαϊκή δεοντολογία ακολουθεί τον Κανονισμό Σπουδών και τις σχετικές προβλέψεις του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Οι εργασίες οφείλουν να τηρούν τους κανόνες επιστημονικής τεκμηρίωσης και ορθής χρήσης βιβλιογραφικών και ψηφιακών πηγών. Είναι δυνατή η χρήση εργαλείων ελέγχου λογοκλοπής και ομοιότητας κειμένου	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά	Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/ουσα και με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα Διδασκαλία στην αίθουσα Ασκήσεις σε μουσεία και στη διδακτική συλλογή Αυτόνομη μελέτη	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 ώρες 21 ώρες 120 ώρες

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Προετοιμασία εργασίας	120 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (Αγγλικά για φοιτητές Erasmus +). Προφορική παρουσίαση στο αμφιθέατρο και παράδοση γραπτής εργασίας.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

N.H. Ramage-A. Ramage, *Ρωμαϊκή τέχνη. Από τον Ρωμύλο στον Κων/νο*, (μετάφρ. Δ. Δημητριάδου, επιμ. Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου) Θεσσαλονίκη 2000.

-P. Zanker, *Ο Αύγουστος και η δύναμη των εικόνων*, Αθήνα 2006.

-Henner von Hesberg, *Ρωμαϊκή Αρχιτεκτονική*, (μετάφρ. Χ. Παπαγεωργίου, επιμ. Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου), Θεσσαλονίκη 2009.

-P. Gross, *L' Architecture romaine du debut du IIIe siecle av. J.-C. à la fin du Haut-Empire*, I-II, Paris 1996.

- I. Baldassarre, D. Roberte, *La peinture romaine: de l'époque hellenistique à l' antiquité tardive*, Arles- Milan 2006.

R. Ling, *Roman Painting*, Cambridge 1991.

-H. Mielsch, *Römische Wandmalerei*, Darmstadt 2001.

-Π. Ασημακοπούλου Ατζακά, *Ψηφιδωτά δάπεδα. Προσέγγιση στην τέχνη του αρχαίου ψηφιδωτού : έξι & ένα κείμενα*, Θεσσαλονίκη 2019.

-Π. Ασημακοπούλου Ατζακά, *Εικονιστικά ψηφιδωτά δάπεδα : ελλαδικός χώρος, 5ος αι. π.Χ. - 7ος αι. μ.Χ.*, Θεσσαλονίκη 2023.

- K.M. Dunbabin, *Mosaics of the Greek and Roman World*, Cambridge U.K.- N. York 1999.

-K.M. Dunbabin, *The Mosaics of Roman North Africa: Studies in Iconography and Patronage*, Oxford- N. York 1978.

-S. Muth, *Erleben von Raum-Leben im Raum. Zur Funktion mythologischer Mosaikbilder in der römisch-kaiserzeitlichen Wohnarchitektur*, Heidelberg 1998.

- F. A. Bauer-Chr. Witschel, *Statuen in der Spätantike*, Wiesbaden 2007.
- Σ. Βλίζος (επιμ.), *Η Αθήνα κατά τη Ρωμαϊκή εποχή. Πρόσφατες ανακαλύψεις, νέες έρευνες* (Αθήνα 2008)
- Γ. Δεσπίνης, Θ. Στεφανίδου Τιβερίου, Εμ. Βουτυράς, *Κατάλογος Γλυπτών του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, I-IV*, Θεσσαλονίκη 1997-2020.
- J. Fejfer, *Roman Portraits in Context*, Berlin-N. York 2008.
- K. Fittschen- P. Zanker, *Katalog der römischen Porträts in den Capitolinischen Museen und den anderen kommunalen Sammlungen der Stadt Rom*, I-IV, Mainz 1983-
- Κατάκης Στυλιανός, *Επίδαυρος: τα γλυπτά των ρωμαϊκών χρόνων από το ιερό του Απόλλωνος Μαλεάτα και του Ασκληπιού*, Αθήνα 2002
- G. Koch- H. Sichtermann, *Römische Sarkophage. Handbuch der Archäologie*, München 1982.
- G. Koch- H. Sichtermann, *Griechische Mythen auf römischen Sarkophagen*, Tübingen 1975.
- M. Lagogianni-Georgakarakos, *Die Grabdenkmäler mit Porträts aus Makedonien*, CSIR, Griechenland III.1, Athens 1998.
- Th. Stefanidou-Tiveriou, *Die lokalen Sarkophage aus Thessaloniki*, Sarkophag-Studien 8, Rühpolding 2014.
- Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου – Π. Καραναστάση – Δ. Δαμάσκος (επιμ.), *Κλασική παράδοση και νεωτερικά στοιχεία στην πλαστική της ρωμαϊκής Ελλάδας, Πρακτικά Διεθνούς Αρχαιολογικού Συνεδρίου*, Θεσσαλονίκη 7-9 Μαΐου 2009 (Θεσσαλονίκη 2012)
- R.R. Smith, *Roman portrait statuary from Aphrodisias*. Mainz 2006.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Αρχαιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΕ201	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Μάθημα επιλογής ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προπτυχιακά μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας και Επιγραφικής		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική.		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό): Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	Δια ζώσης 100%		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι, με δυνατότητα επικουρικής σεμιναριακής διδασκαλίας και επίβλεψης γραπτών εργασιών στην αγγλική και γαλλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Στην επίσημη ιστοσελίδα e-course του Πανεπιστημίου		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να: Κατέχουν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τον αρχαίο ελληνικό κόσμο, ιδίως ως προς τη γεωγραφία, τους πολιτικούς θεσμούς, τη θρησκεία, την οικονομία και τις κοινωνικές δομές, μέσα από τη μελέτη επιλεγμένων θεματικών ενοτήτων, περιοχών και ιστορικών περιπτώσεων. Εφαρμόζουν σύγχρονες ιστορικές και αρχαιολογικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη μελέτη της αρχαιότητας, αξιοποιώντας κριτικά τόσο τις πρωτογενείς πηγές όσο και τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία. Αναλύουν, συνθέτουν και ερμηνεύουν πρωτογενή τεκμήρια (φιλολογικά, επιγραφικά, αρχαιολογικά και λοιπά), με στόχο την ιστορική προσέγγιση συγκεκριμένων περιοχών,

κοινωνιών και πολιτικών σχηματισμών του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

4. **Αξιολογούν και συγκρίνουν ιστορικά φαινόμενα**, αναγνωρίζοντας ομοιότητες, διαφορές και μεταβολές στις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές δομές διαφορετικών περιόδων και περιοχών.
5. **Αναπτύσσουν τεκμηριωμένο επιστημονικό λόγο** και να παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της έρευνάς τους με σαφήνεια και επιστημονική ακρίβεια, τόσο προφορικά όσο και γραπτά.
6. **Παράγουν αυτόνομη ιστορική έρευνα μικρής κλίμακας**, διατυπώνοντας ερευνητικά ερωτήματα, αξιοποιώντας κατάλληλες πηγές και εφαρμόζοντας τις βασικές αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

The course contributes to the development of the following generic competences:

- Ability to search for, analyze, and synthesize data and information using appropriate technological tools.
- Capacity for independent work.
- Ability to work effectively in teams.
- Ability to work in an interdisciplinary environment.
- Capacity to generate new research ideas.
- Ability to engage in critical thinking and self-evaluation.
- Promotion of free, creative, and inductive thinking.
- Respect for diversity and multiculturalism.
- Demonstration of scientific, professional, and ethical responsibility.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις μορφές πολιτικής οργάνωσης, τις κοινωνικές και οικονομικές δομές, καθώς και τις διαδικασίες διαμόρφωσης συλλογικών ταυτοτήτων στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές της βόρειας και βορειοδυτικής Ελλάδας. Στόχος του είναι η εις βάθος κατανόηση των χαρακτηριστικών, των λειτουργιών και της ιστορικής εξέλιξης διαφορετικών κοινοτήτων και πολιτικών σχηματισμών μέσα από την μελέτη της Ηπείρου, της Μακεδονίας, της Θεσσαλίας, της Θράκης και άλλων περιφερειακών περιοχών του ελληνικού κόσμου.

Αφετηρία του μαθήματος αποτελεί η διαπίστωση ότι η αρχαία ελληνική πολιτική πραγματικότητα δεν περιοριζόταν στο πρότυπο της νοτιοελλαδικής πόλεως-κράτους, αλλά περιλάμβανε ένα ευρύ φάσμα πολιτειακών μορφών, όπως ἔθνη, φυλετικά κράτη, συμπολιτείες, κοινά, βασιλεία και ομοσπονδιακούς σχηματισμούς. Μέσα από τη συγκριτική μελέτη αυτών των πολιτικών μορφωμάτων διερευνώνται οι διαφορετικοί τρόποι οργάνωσης της εξουσίας, οι σχέσεις μεταξύ κεντρικών και τοπικών αρχών, η λειτουργία των θεσμών και οι διαδικασίες πολιτικής ολοκλήρωσης και κρατικής συγκρότησης.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μελέτη των πολιτικών δομών των ηπειρωτικών και βορειοελλαδικών κοινωνιών. Εξετάζονται η συγκρότηση των ηπειρωτικών ἐθνῶν, η βασιλεία των Μολοσσών και το Κοινόν των Ηπειρωτών, το βασίλειο της Μακεδονίας και οι μηχανισμοί διοίκησής του, οι πολιτικές και κοινωνικές δομές των θρακικών φύλων και βασιλείων, καθώς και οι ιδιαίτερες μορφές οργάνωσης που αναπτύχθηκαν στην Θεσσαλία και σε άλλες περιοχές της περιφέρειας του ελληνικού κόσμου. Οι εξελίξεις αυτές μελετώνται τόσο στο εσωτερικό τους πλαίσιο όσο και σε συνάρτηση με τις ευρύτερες διεργασίες που διαμόρφωσαν την ελληνική και μεσογειακή ιστορία.

Παράλληλα, αναλύονται οι κοινωνικές δομές των επιμέρους κοινοτήτων, η συγκρότηση των τοπικών ελίτ, οι μορφές κοινωνικής ιεράρχησης και οι σχέσεις μεταξύ πολιτών, αριστοκρατίας βασιλικής εξουσίας και εξαρτημένων πληθυσμών. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στους μηχανισμούς κοινωνικής ενσωμάτωσης και αποκλεισμού, στην διαμόρφωση συλλογικών ταυτοτήτων και στην λειτουργία των πολιτικών και πολιτισμικών δικτύων που συνέδεαν διαφορετικές περιοχές του ελληνικού κόσμου.

Το μάθημα εξετάζει επίσης τις οικονομικές βάσεις των αρχαίων κοινωνιών, τις μορφές εκμετάλλευσης του φυσικού περιβάλλοντος, την αγροτική παραγωγή, την κτηνοτροφία, την μεταλλευτική δραστηριότητα, το εμπόριο και την νομισματική κυκλοφορία. Ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στον τρόπο με τον οποίο οι οικονομικές δομές επηρέαζαν τις πολιτικές εξελίξεις και τις σχέσεις μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων και κρατών.

Σημαντική θέση καταλαμβάνει η μελέτη της θρησκείας και του πολιτισμού, καθώς και των μέσων έκφρασης και προβολής τους. Εξετάζονται τα μεγάλα ιερά, οι τοπικές λατρείες, οι μύθοι καταγωγής, οι δημόσιες τελετές και οι πολιτισμικές πρακτικές που συνέβαλαν στην συγκρότηση πολιτικών ταυτοτήτων. Παράλληλα, διερευνάται ο ρόλος της τέχνης, της εικονογραφίας, της αρχιτεκτονικής και της νομισματοκοπίας στην διαμόρφωση πολιτικών ιδεολογιών και στην προβολή τους από τις τοπικές ελίτ και τους φορείς της εξουσίας.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις διακρατικές σχέσεις και στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαφορετικών περιοχών του ελληνικού κόσμου. Μελετώνται οι σχέσεις Ηπειρωτών, Μακεδόνων, Θεσσαλών, Θρακών, Ιλλυριών και νοτιοελλαδικών πόλεων, καθώς και οι πολιτικές, στρατιωτικές, οικονομικές και πολιτισμικές επαφές τους. Εξετάζονται επίσης οι συνέπειες της μακεδονικής ηγεμονίας, η δημιουργία των ελληνιστικών βασιλείων και η ενσωμάτωση των ελληνικών περιοχών στο ρωμαϊκό κράτος.

Η προσέγγιση του μαθήματος είναι διεπιστημονική και βασίζεται στη συνδυαστική αξιοποίηση φιλολογικών, επιγραφικών, νομισματικών και αρχαιολογικών πηγών. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην μεθοδολογία της ιστορικής έρευνας, στην κριτική ανάγνωση των πηγών και στην εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες θεωρητικές και ιστοριογραφικές προσεγγίσεις σχετικά με την συγκρότηση πολιτικών κοινοτήτων, κρατών και συλλογικών ταυτοτήτων στην αρχαιότητα.

Θεματικές ενότητες του μαθήματος:

1. Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη μελέτη πολιτικών δομών και συλλογικών ταυτοτήτων στην αρχαιότητα.
2. Γεωγραφία, περιβάλλον και ιστορική τοπογραφία του βορειοελλαδικού και βορειοδυτικού ελληνικού χώρου.
3. Έθνη, πόλεις, κοινά και βασιλεία: μορφές πολιτικής οργάνωσης στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.
4. Η συγκρότηση των ηπειρωτικών έθνων και οι πολιτικές δομές της αρχαίας Ηπείρου.
5. Το Μακεδονικό κράτος: θεσμοί, διοίκηση και βασιλική εξουσία.
6. Θράκες και θρακικά βασίλεια: κοινωνία, πολιτική οργάνωση και πολιτισμός.
7. Η Θεσσαλία και οι μορφές πολιτικής και κοινωνικής οργάνωσής της.
8. Διπλωματία, συμμαχίες και διακρατικές σχέσεις στον ελληνικό κόσμο.
9. Κοινωνικές δομές, ελίτ και μηχανισμοί εξουσίας.
10. Θρησκεία, ιερά και συλλογικές ταυτότητες.
11. Πολιτισμικές αλληλεπιδράσεις και περιφερειακά δίκτυα.
12. Η μακεδονική ηγεμονία και οι μετασχηματισμοί της ελληνιστικής εποχής.
13. Αστικοποίηση, οικιστικά δίκτυα και διαμόρφωση του χώρου.
14. Οικονομία, παραγωγή, εμπόριο και νομισματική κυκλοφορία.
15. Οι μεταβολές υπό την ρωμαϊκή κυριαρχία και οι ελληνικές κοινότητες.
16. Φιλολογικές, επιγραφικές, νομισματικές και αρχαιολογικές πηγές: μέθοδοι ανάλυσης και ερμηνείας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κριτική ανάλυση των πρωτογενών πηγών, ιδίως των επιγραφικών τεκμηρίων, στην εξοικείωση με την σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία και στην ανάπτυξη ερευνητικών δεξιοτήτων μέσω της μελέτης επιλεγμένων περιπτώσεων από τον ευρύτερο βορειοελλαδικό χώρο. Το μάθημα δύναται να πλαισιώνεται από εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και ερευνητικά ιδρύματα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Παράδοση πρόσωπο με πρόσωπο και εξ αποστάσεως.	
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Καθημερινή επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο και μέσω e-mail.	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i>	Η επικοινωνία και η συνεργασία μεταξύ των φοιτητών υποστηρίζεται μέσω ομαδικών συζητήσεων και συνεργατικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του μαθήματος, τόσο δια ζώσης όσο και μέσω ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση ΤΠΕ στην διδασκαλία και στην επικοινωνία.	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Βασικές δεξιότητες χρήσης Η/Υ, πρόσβαση στο διαδίκτυο και δυνατότητα χρήσης πλατφορμών τηλεεκπαίδευσης, λογισμικών τηλεδιάσκεψης και βασικών εργαλείων ψηφιακής αναζήτησης βιβλιογραφίας και πηγών.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Η λογοκλοπή απαγορεύεται αυστηρά. Όλες οι εργασίες οφείλουν να βασίζονται σε ορθή χρήση και αναφορά των πηγών και δύνανται να ελέγχονται με χρήση ειδικών εργαλείων ανίχνευσης λογοκλοπής.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά	Κατά περίπτωση δύνανται να χρησιμοποιούνται και εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	24 ώρες
	Μελέτη αρχαίων πηγών	10 ώρες
	Διαδραστική διδασκαλία	5 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	100 ώρες
	Προετοιμασία παρουσιάσεων	41 ώρες
	Συγγραφής εργασίας / εργασιών	120 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i>	Η αξιολόγηση γίνεται με: α) γραπτή εργασία 6.000 – 8.000 λέξεων και β) δημόσια παρουσίασή της. Ειδικότερα:	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	- Γραπτές εργασίες: 70% - Ενεργός συμμετοχή στο μάθημα και στις εργαστηριακές ασκήσεις (παρουσίαση και ερμηνεία αρχαιολογικών ευρημάτων και πηγών): 30% Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική για τις γραπτές εργασίες. Αγγλική ή γαλλική για φοιτητές Erasmus+ Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης κατά την έναρξη διεξαγωγής του μαθήματος.
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

A. Γενικά έργα αναφοράς για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο και τις πολιτικές δομές

1. Beck, H. (ed.), *A Companion to Ancient Greek Government*, Oxford 2013.
2. Hansen, M. H. – Nielsen, T. H. (eds.), *An Inventory of Archaic and Classical Poleis*, Oxford 2004.
3. Kinzl, K. H. (ed.), *A Companion to the Classical Greek World*, Oxford 2006.
4. Rhodes, P. J. – Lewis, D. M., *The Decrees of the Greek States*, Oxford 1997.
5. Sherk, R. K., «The Eponymous Officials of Greek Cities», ZPE 83 (1990), 249–288; 84 (1990), 231–295; 88 (1991), 225–260; 93 (1992), 223–272; 96 (1993), 267–295.

B. Ήπειρος

6. Σακελλαρίου, Μ. (επιμ.), *Ήπειρος. 4.000 χρόνια ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού*, Αθήνα 2023.
7. Cabanes, P., *L'Épire de la mort de Pyrrhos à la conquête romaine (272–167 av. J.-C.)*, Paris 1976.
8. Cabanes, P., *Corpus des inscriptions grecques d'Illyrie méridionale et d'Épire 4. Inscriptions de la Molossie*, Paris 2020.
9. Davies, J. K., «A Wholly Non-Aristotelian Universe: The Molossians as Ethnos, State, and Monarchy», στο R. Brock – S. Hodkinson (eds.), *Alternatives to Athens. Varieties of Political Organization and Community in Ancient Greece*, Oxford 2002, 234–258.
10. Domínguez, A. J. (ed.), *Politics, Territory and Identity in Ancient Epirus*, Pisa 2018.
11. Gerogiannis, G. M., *The Epirus of Kings. A Landscape of Power*, Rome 2022.
12. Hammond, N. G. L., *Epirus. The Geography, the Ancient Remains, the History and Topography of Epirus and Adjacent Areas*, Oxford 1967.
13. Meyer, E. A., *The Inscriptions of Dodona and a New History of Molossia*, Stuttgart 2013.
14. Δάκαρης, Σ., *Οι Γενεαλογικοί Μύθοι των Μολοσσών*, Αθήνα 1964.
15. Φάκλαρη, Υ. – Κύρκου, Θ. – Χόινας, Ν., «Το Κοινό των Μολοσσών μέσα από επιγραφές του Αρχαιολογικού Μουσείου Ιωαννίνων», *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 73–75 (2018–2020), 381–390.

Γ. Μακεδονία

16. Hatzopoulos, M. B., *La Macédoine: Géographie historique, Langue, Cultes et croyances, Institutions*, Paris 2006.
17. Hatzopoulos, M. B., *Ancient Macedonia*, Berlin – Boston 2020.
18. Lane Fox, R. J. (ed.), *Brill's Companion to Ancient Macedon. Studies in the Archaeology and History*, Leiden–Boston 2011.
19. Roisman, J. – Worthington, I. (eds.), *A Companion to Ancient Macedonia*, Oxford 2010.
20. Kalaitzi, M. – Paschidis, P. – Antonetti, Cl. – Guimier-Sorbets, A.-M. (eds.), *Βορειοελλαδικά: Tales from the Lands of the Ethne / Histoires du monde des ethné. Études en l'honneur de Miltiade B. Hatzopoulos*, Αθήνα 2018.

Δ. Θράκη

21. Valeva, J. – Nankov, E. – Graninger, D. (eds.), *A Companion to Ancient Thrace*, Malden–Oxford 2015.
22. Adams, W. L., «“Symmiktous Katoikisas” and the City Foundations on the Thracian Frontier», στο Η Θράκη στον ελληνορωμαϊκό κόσμο, *Πρακτικά 10ου Διεθνούς Συνεδρίου Θρακολογίας*, Αθήνα 2007, 3–12.
23. Delev, P. et al., Ancient Thrace: Myth and Reality. *Proceedings of the Thirteenth International Congress of Thracology*, Sofia 2022.
24. Λουκοπούλου, Λ. Δ. – Ζουρνατζή, Α. – Παρισσάκη, Μ.-Γ. – Ψωμά, Σ., *Επιγραφές της Θράκης του Αιγαίου μεταξύ των ποταμών Νέστου και Έβρου*, Αθήνα 2005.

25. Peter, U. – Stolba, V., *Thrace – Local Coinage and Regional Identity*, Berlin 2021.
- Ε. Επιγραφική και πηγές
26. Cabanes, P. – Faïk, D. (dirs.), *Corpus des inscriptions grecques d'Illyrie méridionale et d'Épire 3. Inscriptions d'Albanie*, Athènes 2016.
27. Cabanes, P., *Corpus des inscriptions grecques d'Illyrie méridionale et d'Épire 4. Inscriptions de la Molossie*, Athènes 2020.
28. Rhodes, P. J. – Lewis, D. M., *The Decrees of the Greek States*, Oxford 1997.
29. Sherk, R. K., «The Eponymous Officials of Greek Cities», *ZPE* 83–96 (1990–1993).
- ΣΤ. Αρχαιολογικοί οδηγοί και τοπικές μελέτες για την Ήπειρο
30. Ζάχος, Κ. Λ., *Αρχαιολογικός Οδηγός Νικόπολης*, Αθήνα 2015.
31. Ο αρχαιολογικός χώρος της Κασσώπης, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας, Πρέβεζα 2015.
32. Οι αρχαιολογικοί χώροι Νεκρομαντείου και Εφύρας, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πρέβεζας, Πρέβεζα 2015.
33. Κάντα-Κίτσου, Αικ., *Γίτανα Θεσπρωτίας. Αρχαιολογικός Οδηγός*, Αθήνα 2008.
34. Κάντα-Κίτσου, Αικ. – Λάμπρου, Β., *Ντόλιανη Θεσπρωτίας*, Αθήνα 2008.
35. Κάντα-Κίτσου, Αικ., *Δίκτυο Αρχαιολογικών Χώρων Θεσπρωτίας*, Ηγουμενίτσα 2009.
36. Πλιάκου, Γ. – Λάμπρου, Β. – Τζωρτζάτου, Α., *Το Θέατρο των Γιτάνων*, Ιωάννινα 2022.
37. Ρήγιнос, Γ. – Λάζαρη, Κ., *Ελέα Θεσπρωτίας. Αρχαιολογικός Οδηγός του Χώρου και της Ευρύτερης Περιοχής*, CD-ROM, 2007.
38. Ψηφιοποίηση Πολιτισμικού Υλικού Νομού Θεσπρωτίας, CD-ROM, 2008.
39. Ιστορικός και Αρχαιολογικός Άτλας Ελληνοαλβανικής Μεθορίου, CD-ROM, 2008.
40. Pliakou, G., «The Basin of Ioannina in Central Epirus, Northwestern Greece, from the Early Iron Age to the Roman Period», *Archaeological Reports* 64 (2017–2018), 133–151.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΥ101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	15
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Το μάθημα είναι υποχρεωτικό και σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του ελληνο-ρωμαϊκού παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας. Επιπλέον, δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προηγούμενα προπτυχιακά μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό:) Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	Διά ζώσης και σε ειδικές περιπτώσεις εξ αποστάσεως (μέχρι τρεις συναντήσεις)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Υποχρεωτικό

Επιδίωξη του μαθήματος είναι οι φοιτητές να συνειδητοποιήσουν τα προβλήματα που ανακύπτουν κατά τη μελέτη των αρχαιογνωστικών πηγών. Παράλληλα, δίνεται έμφαση στην κριτική ανάγνωση και απόδοση κεφαλαίων και άρθρων (ελληνόγλωσσων ή ξενόγλωσσων) την προφορική ή γραπτή παρουσίασή τους και στην πολυεπίπεδη ανάλυση τους με τη χρήση ποικίλων μεθοδολογικών εργαλείων. Με την επιτυχή ολοκλήρωσή του οι φοιτήτριες/ές αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να προσεγγίζουν κριτικά και μεθοδολογικά τις πηγές και θα έχουν μια βασική εξοικείωση με την πρωτογενή και δευτερεύουσα βιβλιογραφία του κλάδου τους.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι τα εξής:

1. Αποδεδειγμένη εξειδικευμένη γνώση αιχμής και κατανόηση που βασίζεται και ενισχύει όσα διδάχτηκαν στον πρώτο κύκλο σπουδών, και η οποία παρέχει τη βάση για πρωτοτυπία στη σκέψη και την ανάπτυξη ιδεών στο πλαίσιο ερευνητικής δραστηριότητας.
2. Ικανότητα να αξιοποιούν την εξειδικευμένη γνώση και την κατανόησή τους για την επίλυση προβλημάτων ακόμα και σε νέο, άγνωστο ή απρόβλεπτο ερευνητικό περιβάλλον που απαιτεί νέα στρατηγική προσέγγισης, εντός ευρύτερου και διεπιστημονικού πλαισίου, συναφούς καταρχήν προς το γνωστικό πεδίο της αρχαίας ελληνικής ιστορίας, προκειμένου να αναπτυχθεί νέα γνώση ενσωματώνοντας γνώση από διαφορετικά πεδία.
3. Ικανότητα να συνδυάζουν γνώσεις και να χειρίζονται πολύπλοκα θέματα, να διατυπώνουν κρίση, έστω με ελλιπή ή περιορισμένη πληροφόρηση, και να έχουν κριτική επίγνωση των ζητημάτων γνώσης στο πεδίο της αρχαιογνωσίας.
4. Ικανότητα να κοινοποιούν με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματά τους, καθώς και τη γνώση, το σκεπτικό και τις λογικές παραδοχές στα οποία αυτά βασίζονται, τόσο σε εξειδικευμένο όσο και σε μη εξειδικευμένο κοινό.
5. Κατοχή απαραίτητων μαθησιακών δεξιοτήτων που τους επιτρέπουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους με τρόπο σε μεγάλο βαθμό αυτοδύναμο.
6. Μεθοδολογία της κριτικής προσέγγισής τους στην πράξη μέσω συγγραφής μικρών ατομικών ή συλλογικών εργασιών.

Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Αυτόνομη εργασία

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α) Αρχικά, το μάθημα αφορά στην εξοικείωση των φοιτητών με τα εργαλεία της ιστορικής έρευνας για την περίοδο της αρχαιότητας. Η θέση της αρχαιολογικής έρευνας στο πλαίσιο της ευρύτερης ιστορικής έρευνας και της επιστημολογικής εξέλιξης.

Β) Μελέτη ποικίλων πηγών του αρχαίου ελληνικού κόσμου που αφορούν τις πόλεις και τα έθνη. Περιλαμβάνει την κατανόηση του ιστορικού κειμένου και πλαισίου, την εκτίμηση της αξιοπιστίας της πηγής, την ερμηνεία των τεχνικών όρων, τον εντοπισμό τόπων και ταυτοποίηση προσώπων, κ.ά.

Ιδιαίτερα παρουσιάζονται οι διαφορετικές κατηγορίες πηγών, και πιο συγκεκριμένα:

α) Εκδόσεις της ελληνο-ρωμαϊκής γραμματείας,

β) Δημοσιεύσεις και βάσεις δεδομένων που αφορούν επιγραφές, παπύρους και νομίσματα, καθώς και

γ) Ενδεικτικά αποτελέσματα αρχαιολογικών ερευνών.

Γ) Η μεθοδολογία έρευνας, η ιστοριογραφική και βιβλιογραφική ανάλυση, καθώς και η περιοδολόγηση της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας, γίνεται μέσα από συγκεκριμένες θεματικές που μπορούν να εμπλουτίζονται κάθε φορά και που αφορούν:

- 1) Θεσμούς,
- 2) Πολιτική,
- 3) Διοίκηση,
- 4) Κοινωνία,
- 5) Πολιτισμός,
- 6) Δίκαιο,
- 7) Οικονομία,
- 8) Θρησκεία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
--	--------------------

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	3 ώρες συνεργασίες ανά εβδομάδα στο γραφείο του διδάσκοντα (μέρες και ώρες ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του διδάσκοντα), είτε μετά από συνεννόηση στο: koulakiotis@uoi.gr	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά	Συζητήσεις, κατ' ιδίαν, τηλεφωνικές ή μέσω τηλεδιάσκεψης. Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω τηλεφώνου ή μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση παρουσίασης power point και σχετικού οπτικού υλικού (χαρτών και σχεδιαγραμμάτων).	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων μέσω υπολογιστών	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Έλεγχος κατά την εκπόνηση εργασιών.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά	<i>Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα</i>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διεξαγωγή σεμιναρίου	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	100 ώρες
	Προετοιμασία παρουσιάσεων	41 ώρες
	Συγγραφή εργασιών	120 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία,	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση. Ειδικότερα: Γραπτές εργασίες: 70% Παρουσία στο μάθημα: 10%	

Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα: 20% Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική για τις γραπτές Εργασίες. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης κατά την έναρξη διεξαγωγής του μαθήματος.
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Austin, M. & P. Vidal-Naquet, <i>Οικονομία και κοινωνία στην Αρχαία Ελλάδα</i>, Αθήνα 1998. Baslez, M.-F., <i>Πολιτική Ιστορία του Αρχαίου Κόσμου</i>, Αθήνα 2014. Chaniotis, A., <i>Age of Conquests, The Greek World from Alexander to Hadrian</i>, London 2018. Gehrke, H.-J., <i>Ιστορία του ελληνιστικού κόσμου</i>, Αθήνα 2000. Lénêque, P., <i>Ο ελληνιστικός κόσμος</i>, Αθήνα 2001 Momigliano, A., <i>Ξένη σοφία. Τα όρια του εξελληνισμού στην αρχαιότητα</i>, Αθήνα 1998 H. Bengtson, <i>Ιστορία της Αρχαίας Ελλάδος</i>, Αθήνα 1991. Hall, J. M., <i>Αρχαία ελληνική ιστορία. Η αρχαϊκή περίοδος 1200 - 479 π.Χ.</i>, Θεσσαλονίκη 2013. Hornblower, S., <i>Ο ελληνικός κόσμος 479-323 π.Χ.</i>, Αθήνα 2005. Lefèvre, F., <i>Ιστορία του Αρχαίου Ελληνικού Κόσμου</i>, Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2016, Mossé, Cl., <i>Η Αρχαϊκή Ελλάδα</i>, Αθήνα 1991. Orrieux, C. και P. Schmitt Pantel, <i>Αρχαία Ελληνική Ιστορία</i>, Αθήνα 2018. Shipley, G., <i>Ο ελληνικός κόσμος μετά τον Αλέξανδρο</i>, Αθήνα 2012.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΥ 102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΡΩΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	15
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικού υποβάθρου (ειδίκευσης Π.Μ.Σ.). Το μάθημα είναι υποχρεωτικό.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Προηγούμενα προπτυχιακά μαθήματα Ρωμαϊκής Ιστορίας.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνική.		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Διά ζώσης (Ποσοστό:) Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)	Δια ζώσης.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι τα εξής: Αποδεδειγμένες γνώσεις εμβάθυνσης σε ό,τι αφορά στην Αρχαία Ρώμη, οι οποίες, εμπλουτίζοντας τα όσα ήδη διδάχτηκαν στον πρώτο κύκλο σπουδών, θα καθιστούν όχι μόνον αντιληπτή εκ μέρους τους την ιδιοσυστασία της ρωμαϊκής συμβολής στην παγκόσμια Ιστορία, αλλά και θα τους παρέχουν τη δυνατότητα τεκμηριωμένης εξήγησης προς τρίτους της ρωμαϊκής ιδιαιτερότητας.

2. Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας ενώπιον της πρωτεύουσας και δευτερεύουσας βιβλιογραφίας.
3. Γνώση της ερευνητικής μεθοδολογίας πάνω στις λατινικές και αρχαιοελληνικές πηγές και γνώση των κανόνων χειρισμού της Νεότερης-Σύγχρονης εγχώριας και διεθνούς βιβλιογραφίας.
4. Ανάπτυξη της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας, της επαγωγικής και συνδυαστικής σκέψης στην έκφραση επιστημονικής γνώμης μέσω της συγγραφής εργασίας/μελετήματος, με περιορισμένα όρια έκτασης σελίδων, σε διαγραμματική δομή (πλάνο) και αυστηρή τήρηση του χρόνου περάτωσης.
5. Ικανότητα οριοθέτησης του ζητούμενου, ορθολογικής επεξεργασίας των στοιχείων και εξαγωγής συμπερασμάτων σε αυτή τη βάση, με σωστό χειρισμό της γλώσσας.
6. Ανάπτυξη του ακαδημαϊκού ήθους σε ερευνητικό επίπεδο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις.

Λήψη αποφάσεων στη βάση της ιστορικής πληροφορίας.

Αυτόνομη εργασία.

Ομαδική εργασία.

Αντίληψη της ρωμαϊκού τύπου έννοιας της εξουσίας που κληρονομήθηκε στον σημερινό κόσμο.

Σεβασμός στην πολιτισμική διαφορετικότητα.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- 1- Εμβάθυνση στην ανάλυση του πολιτεύματος κατά τις περιόδους της Βασιλείας, της Respublica και της Αυτοκρατορίας (Ηγεμονία και Δεσποτεία).
- 2- Ανάλυση της καθοριστικής εισφοράς των Ρωμαίων στη νομική σκέψη (από τις απαρχές έως τη σύνταξη του Πανδέκτη).
- 3- Περιπτωσιολογική εμβάθυνση σε πολιτικά και στρατιωτικά γεγονότα.
- 4- Ενδελεχής εξέταση, εξελικτικά, της κοινωνικής διαστρωμάτωσης και των διακρίσεων: η δομή της ρωμαϊκής κοινωνίας και η αποτύπωσή της στα νομικά κείμενα και στις γραμματειακές πηγές (λατινικές και ελληνικές).
- 5- Παρουσιάζονται οι κατηγορίες πηγών που αφορούν στη Ρωμαϊκή Ιστορία: εκδόσεις της ελληνο-ρωμαϊκής γραμματείας (περιλαμβανομένης της νομικής), δημοσιεύσεις και βάσεις δεδομένων που αφορούν σε επιγραφές, παλαιογραφικού υποβάθρου κείμενα (πάπυροι, περγαμηνές – παλίμψηστα), αποτελέσματα αρχαιολογικών ερευνών (ενδεικτικά).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Τακτική επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ωρών συνεργασίας. Η επικοινωνία περιλαμβάνει ανακοινώσεις και διευκρινίσεις σχετικά με το μάθημα.	
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά</i>	Η επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των φοιτητών ενισχύεται μέσω συζητήσεων στο πλαίσιο του μαθήματος, ομαδικών δραστηριοτήτων, ανταλλαγής εκπαιδευτικού υλικού και χρήσης συνεργατικών ψηφιακών εργαλείων και διαδικτυακών εφαρμογών επικοινωνίας.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Αξιοποίηση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και την επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω παρουσιάσεων, οπτικοακουστικού υλικού, ψηφιακών βιβλιογραφικών πηγών.	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή φορητή συσκευή με σύνδεση στο διαδίκτυο και δυνατότητα χρήσης της πλατφόρμας e-course του Πανεπιστημίου. Βασικές δεξιότητες χρήσης εφαρμογών επεξεργασίας κειμένου, αναζήτησης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικής επικοινωνίας.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Ενημέρωση των φοιτητών και φοιτητριών για την ακαδημαϊκή δεοντολογία, τον Κανονισμό Σπουδών και τις σχετικές προβλέψεις του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά	Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία και συναφή έλεγχο των αντληθεισών πληροφοριών από τον διδάσκοντα	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διεξαγωγή Σεμιναρίου	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	100 ώρες
	Προετοιμασία παρουσιάσεων	41 ώρες
	Συγγραφή εργασίας/εργασιών	120 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή εργασία 6.000 – 8.000 λέξεων, Δημόσια παρουσίαση. Ειδικότερα: Γραπτές εργασίες: 70% Παρουσία στο μάθημα: 10% Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα: 20% Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική για τις γραπτές Εργασίες. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης κατά την έναρξη διεξαγωγής του μαθήματος.
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: ALFÖLDY, G., <i>Ιστορία της Ρωμαϊκής κοινωνίας</i>, 3η έκδ. Αθήνα 2003. BEARD, M., <i>SPQR. Ιστορία της Αρχαίας Ρώμης</i>, Αθήνα 2017. CAMERON, A., <i>Η ύστερη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία (284 – 430 μ.Χ.)</i>, Αθήνα 2000. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, Α., <i>Ρωμαϊκό Δίκαιο: αναδρομή στις πηγές του σύγχρονου δικαίου</i>, Αθήνα 2019. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ, Π. Ν., <i>Ρώμη. Γέννηση και σταδιακή συγκρότηση μιας μεσογειακής πόλης (προχριστιανική περίοδος)</i>, Αθήνα 2024. GARNSEY, P. – SALLER, R., <i>Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Οικονομία, κοινωνία, και πολιτισμός</i>, Ηράκλειο 2013. HUMBERT, M., <i>Πολιτικοί και κοινωνικοί θεσμοί της Αρχαιότητας</i>, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2012. KARAMPEΛΑΣ, Δ., <i>Δίκαιο και θεσμοί στην Δευτέρα Σοφιστική</i>, Αθήνα 2004. MACKEY, Chr. S., <i>Αρχαία Ρώμη: πολιτική και στρατιωτική ιστορία</i>, Αθήνα 2013. ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ, Κ., <i>Θεία Δωρεά. Μελέτες πάνω στην πολιτική της δυναστείας των Σεβήρων και την Constitutio Antoniniana</i>, Αθήνα 1989. ΜΠΟΥΡΑΖΕΛΗΣ, Κ., <i>Οι τρόφιμοι της λύκαινας</i>, Αθήνα 2017. ΡΑΪΟΣ, Δ., <i>Η μέλισσα και ο λυκάνθρωπος. Μια αλληγορία της πολιτικής σύγκρουσης στα χρόνια του Νέρωνα</i>, Ιωάννινα 2001. ROSTONTZEFF, M., <i>Ρωμαϊκή Ιστορία</i>, Αθήνα 2010. ΤΑΪΦΑΚΟΣ, Γ. Α., <i>Φαντασία πολιτείας ισονόμου. Μελετήματα στη διαλεκτική της ελληνορωμαϊκής πολιτικής σκέψης</i>, Αθήνα 1995. ΤΖΑΜΤΖΗΣ, Ι. Ε., <i>Libertas. Ζητήματα ελευθερίας εις το δίκαιο και τους θεσμούς της Ρώμης</i>, Αθήνα / Θεσσαλονίκη / Παρίσι 2006. ΤΖΑΜΤΖΗΣ, Ι. Ε., <i>Ο Μεσογειακός Κόσμος, από τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου έως τη δολοφονία του Ιουλίου Καίσαρα (323-44 π.Χ.). Συνοπτική πολιτική και θεσμική Ιστορία</i>, 2η έκδοση - Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2024. ΤΖΑΜΤΖΗΣ, Ι. Ε., <i>Finis Iuris</i>, Αθήνα / Θεσσαλονίκη 2019.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΥ101	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορική Αρχαιολογία Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	15
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Υποχρεωτικό μάθημα ειδικού υποβάθρου, που απευθύνεται σε αποφοίτους Τμημάτων Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, στη βελτίωση του επιστημονικού γραπτού λόγου, στην εμβάθυνση στην ειδική βιβλιογραφία και στην εξοικείωση με τη μεθοδολογία γενικών και ειδικών επιστημονικών ζητημάτων στον χώρο της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού.		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Μαθήματα βάσης στην Προϊστορική Αρχαιολογία (Εποχή του Λίθου, Εποχή του Χαλκού)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική / Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ανάπτυξη κριτικής σκέψης, βελτίωση του γραπτού επιστημονικού λόγου, εξοικείωση με τη γενική και την ειδική βιβλιογραφία ζητημάτων της Προϊστορικής Αρχαιολογίας.

Δυνατότητα σύνθεσης των δεδομένων και εμβάθυνσης στα ερωτήματα που αφορούν το εξεταζόμενο θέμα (μελέτη περίπτωσης).

Συμβολή στην περαιτέρω ανάπτυξη ερωτημάτων, διατύπωση άποψης-συμπεράσματος για το υπό εξέταση ζήτημα.

Επιτυχής προφορική παρουσίαση του θέματος σε ακροατήριο ειδικών απαιτήσεων.

Δυνατότητα υποβολής συμμετοχής του θέματος σε τοπικό ή διεθνές επιστημονικό συνέδριο.

Εξοικείωση με το σύστημα διαρκούς βελτίωσης του γραπτού λόγου στο πόνημα – εργασία του μαθήματος, πιθανότητα συνεργασίας για την συγγραφή επιστημονικού άρθρου στο εγγύς μέλλον.

Γενικές Ικανότητες

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες ακαδημαϊκές καταστάσεις
- Ανάλυση πρωτοβουλιών και λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη και υπεύθυνη ως προς το χρονοδιάγραμμα εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργου και χρόνου
- Εξοικείωση με το φυσικό περιβάλλον – πεδίο της έρευνας
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εξοικείωση και τριβή με τη διεθνή πολύγλωσση βιβλιογραφία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μάθημα γενικών θεωρητικών και μεθοδολογικών αρχών που διέπουν την Προϊστορική Αρχαιολογία. Περιλαμβάνει διδασκαλία των μεθόδων, των εργαλείων και των στόχων της Αρχαιολογίας της Εποχής του Λίθου και της Εποχής του Χαλκού, συζητά τα τρέχοντα ερωτήματα της επιστήμης και μέσα από τη διδασκαλία μιας θεματικής ενότητας – μελέτης περίπτωσης εξοικειώνει τους φοιτητές με τα στάδια της έρευνας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Τακτική επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω της πλατφόρμας e-course, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ωρών συνεργασίας. Η επικοινωνία περιλαμβάνει ανακοινώσεις, διευκρινίσεις σχετικά με το μάθημα και καθοδήγηση για τη μελέτη και τις εργασίες.
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των φοιτητών ενισχύεται μέσω συζητήσεων στο πλαίσιο του μαθήματος, ομαδικών δραστηριοτήτων, ανταλλαγής εκπαιδευτικού υλικού και χρήσης συνεργατικών ψηφιακών εργαλείων και διαδικτυακών εφαρμογών επικοινωνίας.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Διδασκαλία στην τάξη με χρήση συστημάτων ήχου και εικόνας. Δυνατότητα τηλεματικής σύνδεσης με προσκεκλημένους διδάσκοντες για μαθήματα ή διαλέξεις Συμμετοχή στην εργαστηριακή εκπαίδευση του Εργαστηρίου Αρχαιολογίας Συμμετοχή σε εργασίες πεδίου (ανασκαφές, επιφανειακές έρευνες), εργαστήρια, συνέδρια κλπ Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω ιδρυματικού e-mail account	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή ή φορητή συσκευή με σύνδεση στο διαδίκτυο και δυνατότητα χρήσης της πλατφόρμας e-course του Πανεπιστημίου. Βασικές δεξιότητες χρήσης εφαρμογών επεξεργασίας κειμένου, αναζήτησης βιβλιογραφίας και ηλεκτρονικής επικοινωνίας.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Η πολιτική του μαθήματος για τη λογοκλοπή και την ακαδημαϊκή δεοντολογία ακολουθεί τον Κανονισμό Σπουδών και τις σχετικές προβλέψεις του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Οι εργασίες οφείλουν να τηρούν τους κανόνες επιστημονικής τεκμηρίωσης και ορθής χρήσης βιβλιογραφικών και ψηφιακών πηγών. Είναι δυνατή η χρήση εργαλείων ελέγχου λογοκλοπής και ομοιότητας κειμένου.	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ	Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις στην τάξη	39 ώρες
	Ασκήσεις στη διδακτική συλλογή	21 ώρες
	Αυτόνομη μελέτη	120 ώρες

	Προετοιμασία εργασίας	120 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά. Για φοιτητές του προγράμματος ανταλλαγών Erasmus+ κατά περίπτωση εξετάσεις σε Αγγλικά, Γαλλικά, Ιταλικά. Προφορική παρουσίαση στην τάξη και παράδοση γραπτής εργασίας Αξιολογείται το επίπεδο κριτικής αντίληψης, η επιστημονική προσέγγιση του εξεταζόμενου ερωτήματος, η αναλυτική, επαγωγική και συνθετική σκέψη, καθώς και ο βαθμός κατανόησης των ερευνητικών ζητημάτων όπως συζητήθηκαν στο μάθημα και παρουσιάζονται στη σχετική βιβλιογραφία. Δυνατότητα προφορικής εξέτασης για φοιτητές με δυσκολίες γραφής και κατανόησης. Προφορική εξέταση για τους φοιτητές Erasmus +, με παρουσίαση εργασία τους που άπτεται των ενδιαφερόντων και των γνώσεων που έχουν λάβει στη χώρα σπουδών τους.		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Bahn, P. G. (2012). *Cave art: A guide to the decorated Ice Age caves of Europe* (2nd ed.). Frances Lincoln.

Burdukiewicz, J. M. (2014). The origin of symbolic behavior of Middle Palaeolithic humans: Recent controversies. *Quaternary International*, 326–327, 398–405.
<https://doi.org/10.1016/j.quaint.2013.11.031>

Clottes, J. (2008). *Cave art*. Phaidon Press.

Clottes, J., & Lewis-Williams, D. (1998). *The shamans of prehistory: Trance and magic in the painted caves*. Harry N. Abrams.

Dapschaskas, R., et al. (2022). The emergence of habitual ochre use in Africa and its implications for the evolution of symbolic behavior. *Journal of Archaeological Research in Africa*, 7(2), 85–103. <https://doi.org/10.1080/20548923.2022.2074217>

D'Errico, F., & Stringer, C. (2011). Evolution, revolution or saltation scenario for the emergence of modern cultures? *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 366(1567), 1060–1069. <https://doi.org/10.1098/rstb.2010.0340>

Dowson, T. A., & Lewis-Williams, D. (1988). The signs of all times: Entoptic phenomena in Upper Palaeolithic art. *Current Anthropology*, 29(2), 201–245. <https://doi.org/10.1086/203629>

Duff, A. I. (1992). Symbolism in the Early Palaeolithic: A conceptual odyssey. *Cambridge Archaeological Journal*, 2(1), 25–39. <https://doi.org/10.1017/S0959774300000458>

Henshilwood, C. S., d'Errico, F., van Niekerk, K. L., Coquinot, Y., Jacobs, Z., Lauritzen, S. E., Menu, M., & García-Moreno, R. (2009). Engraved ochres from the Middle Stone Age levels at Blombos Cave, South Africa. *Journal of Human Evolution*, 57(1), 27–47. <https://doi.org/10.1016/j.jhevol.2009.01.005>

Hodder, I. (1986). *Reading the past: Current approaches to interpretation in archaeology*. Cambridge University Press.

Hovers, E., Ilani, S., Bar-Yosef, O., & Vandermeersch, B. (2003). An early case of color symbolism: Ochre use by modern humans in Qafzeh Cave. *Current Anthropology*, 44(4), 491–522. <https://doi.org/10.1086/375869>

Kuhn, S. L., & Stiner, M. C. (2007). Body ornamentation as information technology: Towards an understanding of the significance of early beads. In R. Vanhaeren, F. d'Errico & F. L. Coolidge (Eds.), *Cognitive archaeology and human evolution* (pp. 45–68). Cambridge University Press.

Lewis-Williams, D. (1988). The Palaeolithic mind: A study in cognitive evolution. *Cambridge Archaeological Journal*, 1(1), 1–34.

Lewis-Williams, D. (2002). *The mind in the cave: Consciousness and the origins of art*. Thames & Hudson.

Mithen, S. (1996). *The prehistory of the mind: The cognitive origins of art, religion and science*. Thames & Hudson.

Pettitt, P. (2011). *The Palaeolithic origins of human burial*. Routledge.

Renfrew, C. (2007). *Prehistory: The making of the human mind*. Weidenfeld & Nicolson.

Trigger, B. G. (2006). *A history of archaeological thought* (2nd ed.). Cambridge University Press.